

U s n e s e n í

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ing. Viery Horčicové, soudce Mgr. Kamila Tojnera a Mgr. Jany Jurečkové ve věci

navrhovatele: J. J.
bytem P. 6

proti
odpůrcům: I. Úřad městské části Praha 6
sídlem Čs. Armády 601/23, Praha 6,
II. Ing. J. H.,
bytem P. 6,
III. MUDr. A. N.,
bytem P. 6

v řízení o návrhu na neplatnost volby kandidátů do zastupitelstva městské části Praha 6 ve volbách konaných ve dnech 5. 10. a 6. 10. 2018,

takto:

Návrh se **zamítá**.

Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení

Odůvodnění:

Navrhovatel se návrhem doručeným Městskému soudu v Praze dne 10. 10. 2018 domáhal vyslovení neplatnosti volby kandidátů Ing. J. H. a MUDr. A. N. (dále též „napadený kandidát“ či „napadení kandidáti“) do zastupitelstva městské části Prahy 6 ve dnech 5. - 6. 10. 2018 (dále jen „volby“), neboť podle jeho tvrzení nemuselo dojít k započítání jeho hlasu mezi hlasy platné a v důsledku dalších chyb komise mohlo nastat hrubé ovlivnění výsledku volby kandidátů.

Navrhovatel je občanem České republiky s trvalým pobytem v městské části Praze 6 a své aktivní volební právo ve volbách vykonal ve volebním okrsku č. 6099 dle místa trvalého pobytu.

Napadený kandidát Ing. J. H. kandidoval ve volbách na 9. místě kandidátky č. 8 volební strany Česká pirátská strana (dále jen „Piráti“). Druhý napadený kandidát MUDr. A. N. v těchto volbách kandidoval ze 4. místa kandidátky č. 11 volební strany Zelení – strana zelených (dále jen „Zelení“).

Navrhovatel shledává porušení ustanovení § 40 odst. 5 nebo § 41 zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů (dále jen „volební zákon“), neboť se domnívá, že okrskovou volební komisí volebního okrsku č. 6099 nebyl započítán jeho hlas jako platný. Případné důvody, které by mohly vést ke skutečnosti, že jeho hlas nebyl započítán jako platný, popírá.

Navrhovatel uvádí, že označil kandidáty z celkem pěti volebních stran. Mezi nimi jsou i ty strany, kde navrhovatelem vyznačení kandidáti nemají vyšší počet hlasů, než kandidáti před nimi i za nimi. Pro příklad navrhovatel poukazuje na kandidáta č. 14 u volební strany č. 3 [Mgr. O. W. na kandidátce České strany sociálně demokratické (dále jen „ČSSD“)]. Tento kandidát má podle oficiálních výsledků v daném volebním okrsku započítáno 20 platných hlasů. Nicméně stejný počet hlasů v tomto volebním okrsku mají i kandidáti na téže kandidátce pod pořadovými čísly 5 – 38. Podle navrhovatele by k této situaci mohlo dojít pouze za předpokladu, že by všechny ostatní kandidáty v okolí jím označených kandidátů volilo o jednoho voliče více, než jím označené kandidáty. Pravděpodobnost takové volby však navrhovatel považuje za velmi nízkou, a proto má za to, že jeho hlasovací lístek nebyl řádně započítán.

Navrhovatel požaduje prověření hlasovacích lístků, jež byly označeny ve volebním okrsku č. 6099 za neplatné, případně přepočítání odevzdaných hlasů v tomto okrsku a další postup podle toho, jak velká bude zjištěná odchylka od skutečnosti. Navrhovatel si je sám dobře vědom, že volební zákon neumožňuje ve volebním soudnictví ochranu, která by přímo požadovala přepočítání hlasů, a proto využívá návrh na neplatnost volby kandidátů jako jediný způsob ochrany proti nezapočítanému hlasu. Navrhovatel poukazuje na skutečnost, že v jemu známých a zveřejněných případech, kdy k přepočtu hlasů přistoupil soud, se zpravidla vyskytly větší odchylky mezi skutečně odevzdanými a započítanými hlasy, než pouze u hlasů voliče, který výsledek zpochybnil.

Navrhovatelův důvod konkrétního výběru napadených kandidátů nelze spatřovat ve skutečnosti, že je přesvědčen o neplatnosti jejich volby, avšak u jím uvedených kandidátů je vysoká míra pravděpodobnosti, že došlo-li k větším chybám při sčítání okrskové volební komise, pak může být jejich volba neplatná. Skutečným navrhovatelovým cílem je však již zmíněná kontrola neplatných hlasů, případně přepočet odevzdaných hlasů v okrskové volební komisi č. 6099. V souvislosti s tím navrhovatel žádá prověření, zda podle skutečně odevzdaných hlasů, neměl být zvolen kandidát s přiřazeným podílem hlasů 29 879 u volební strany č. 9 [KLID. Koalice TOP 09 a KDU-ČSL (dále jen „KLID“)] a kandidáti č. 2 a 6 z volební strany Zelených.

Soud zaslal návrh k vyjádření Úřadu městské části Prahy 6 jako příslušnému orgánu podle § 6 volebního zákona a Ing. J. H. a MUDr. A. N., jako dalším účastníkům řízení ve smyslu § 90 odst. 2 věty druhé zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“).

Odpůrce I ve vyjádření k návrhu na neplatnost volby kandidátů poukazuje na skutečnost, že navrhovatel neuvádí relevantní důvod pro soudní vyslovení neplatnosti volby kandidátů. Navrhovatel nepředložil dostatečné důkazy k tomu, aby soud přistoupil k přepočítání hlasů a kontrole hlasování v okrsku č. 6099, případně nepředložil takové důkazy, jež by vedly ke zjištění, že byl hrubě ovlivněn výsledek volby kandidátů. Odpůrce I upozorňuje, že navrhovatel přiznává jeho faktický úmysl podaného návrhu, jímž je kontrola neplatných hlasů v okrskové volební komisi č. 6099. Podle odpůrce I je možné se domnívat, že navrhovateli vadí samotný fakt, že napadený kandidát Ing. J. H. měl méně

hlasů, než měl kandidát s přiřazeným podílem hlasů 29 879 u koalice. V rámci toho odpůrce I. uvádí, že je třeba brát v potaz skutečnost, že nejdříve jsou mandáty přiděleny kandidátním listinám a posléze až samotným kandidátům. U Zelených odpůrce I předkládá počet platných hlasů pro kandidáty č. 2, 4 a 6 a zároveň uzavírá, že je zřejmé přidělení mandátu MUDr. A. N., a proto neshledává ani v tomto případě důvod k přepočtu hlasů. Navrhovatel nepoukázal na nic, z čeho by vyplynulo porušení zákona o volbách takovým způsobem, který by hrubě ovlivnil volbu jiného kandidáta. Závěrem odpůrce I odkazuje na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 7. 2004, č. j. Vol 6/2004-12, v němž jsou stanoveny podmínky pro vyhození volební stížnosti, a to 1.) nezákonnost, 2.) vztah mezi nezákonností a zvolením kandidáta a 3.) zásadní intenzita této protizákonnosti. Odpůrce I považuje návrh za spekulativní, nikoli skutkově podložený.

Odpůrce II k návrhu uvedl, že navrhovatel netvrdí skutečnosti, které by mohly vést k vyslovení neplatnosti volby kandidáta, neboť i v případě pravdivosti tvrzení navrhovatele, by nedošlo k ovlivnění získaných mandátů a pořadí náhradníků.

Odpůrce III k návrhu uvedl, že navrhovatele osobně nezná a ve volebním okrsku 6099 nevolil.

V dané věci soud posoudil oprávněnost v návrhu uplatněných námitek se zřetelem k uvedeným právním předpisům:

Podle § 90 odst. 1 s. ř. s. „za podmínek stanovených zvláštními zákony může se občan, politická strana nebo nezávislý kandidát anebo sdružení nezávislých kandidátů a sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů návrhem domáhat rozhodnutí soudu o neplatnosti voleb nebo neplatnosti hlasování anebo neplatnosti volby kandidáta“.

Podle § 60 odst. 1 volebního zákona „podáním návrhu na neplatnost hlasování, na neplatnost voleb nebo na neplatnost volby kandidáta se může domáhat ochrany u soudu³²⁾ každá osoba zapsaná do seznamu ve volebním okrsku, kde byl člen zastupitelstva obce volen, jakož i každá volební strana, jejíž kandidátní listina byla zaregistrována pro volby do tohoto zastupitelstva, (dále jen "navrhovatel"). Návrh je třeba podat nejpozději 10 dnů po vyhlášení výsledků voleb do zastupitelstev obcí Státní volební komisí“.

Podle § 60 odst. 4 volebního zákona „návrh na neplatnost volby kandidáta může podat navrhovatel, má-li zato, že byla porušena ustanovení tohoto zákona způsobem, který hrubě ovlivnil výsledek volby tohoto kandidáta“.

Nejprve se soud zabýval otázkou, zda je navrhoval aktivně legitimován k podání návrhu na neplatnost volby kandidátů a zda tento návrh podal včas. Podle vyjádření Úřadu městské části Prahy 6 a podle výpisu ze stálého seznamu voličů soud zjistil, že má navrhovatel trvalý pobyt v této městské části a své aktivní volební právo ve volbách vykonal ve volebním okrsku č. 6099. Lhůta 10 dnů byla ve spojení s § 67 volebního zákona zachována, neboť navrhovatel doručil svůj návrh zdejšímu soudu dne 10. 10. 2018, přičemž výsledky byly Státní volební komisí vyhlášeny dne 9. 9. 2018. V souladu s § 60 odst. 1 volebního zákona je žalobce aktivně legitimován k podání návrhu na neplanost volby kandidátů a tento návrh podal včas. Soud se tedy návrhem meritorně zabýval.

Po provedeném řízení soud dospěl k závěru, že návrh není důvodný.

Dle judikatury správního a ústavního soudnictví ve věcech voleb jsou vyhlášené výsledky voleb založeny na principu presumpce správnosti, přičemž odpovídají vůli voličů v daném čase a místě s ohledem na mnoho faktorů, mj. ekonomickou situaci, zahraniční politiku, aktuální nálady ve společnosti apod. (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 23.

11. 2010 č.j. Vol 67/2010 - 47). Z nálezu Ústavního soudu České republiky ze dne 26. ledna 2005, sp. zn. Pl. ÚS 73/04 doslova vyplývá „zásada, podle které je lid zdrojem veškeré státní moci a mimo jiné se v této roli podílí na jejím ustavování cestou svobodných a demokratických voleb. Tomu odpovídá i zákonná úprava volebního soudnictví a ověřování voleb. Pro procesní úpravu volebního soudnictví a postup v takovém řízení z toho plyne vyvratitelná domněnka, že volební výsledek odpovídá vůli voličů. Předložit důkazy k jejímu vyvrácení je povinností toho, kdo volební pochybení namítá“.

V usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 11. 2006, č. j. Vol 82/2006-51, soud uvedl : „Přes výše uvedené dospěl soud k závěru, že striktní požadavek na předložení relevantních důkazních prostředků navrhovatelem by mohl být při přezkumu voleb překážkou přístupu k soudu, a to zvláště v případě jednotlivých občanů, kteří nejsou účastní sčítání hlasů volebními komisemi. Aby však soud sám přistoupil k přepočtu hlasů či přezkoumávání správnosti jejich posouzení pouze na základě důkazně nepodložené volební stížnosti, musela by jej k tomu v daném případě přimět zvláště významná indicie, která by byla způsobila vyvolat pochybnosti o správnosti vyhlášeného výsledku voleb. Takovou indicií by v souvislosti s nyní posuzovaným případem mohl být například vysoký počet odevzdaných hlasů označených za neplatné v jednom či několika volebních okrscích.“

Dle usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 10. 2014, č. j. Vol 18/2014-46, „Dále navrhovatelka A) tvrdila, že šest voličů písemně potvrdilo odevzdání hlasu pro R. S., přičemž podle oficiálních výsledků tato kandidátka získala pouze 2 hlasy (prohlášení voličů navrhovatelka přiložila k návrhu). Tuto námitku Nejvyšší správní soud vyhodnotil jako dostatečnou „zvláště významnou indicií“, která je způsobila vyvolat pochybnosti o správnosti volebního výsledku. Obdobnou situací se Nejvyšší správní soud zabýval např. v usneseních ze dne 24. 6. 2014, č. j. Vol 14/2014 – 43, ze dne 19. 6. 2014, č. j. Vol 10/2014 – 57, ze dne 19. 6. 2014, č. j. Vol 4/2014 – 25, ze dne 14. 11. 2013, č. j. Vol 120/2013 – 42, nebo ze dne 19. 6. 2006, č. j. Vol 8/2006 – 17, v nichž přistoupil k přepočtu hlasů dotčeného volebního okrsku na základě tvrzení navrhovatelů, že dali preferenční hlas určitému kandidátovi, přestože podle oficiálních výsledků „jejich“ kandidát nezískal žádný preferenční hlas.“

Ve výše citovaných usneseních Nejvyšší správní soud shledal, že tvrzení voličů o tom, že jejich platný hlas nebyl řádně započten, je zvláště významnou indicií, která je způsobila vyvolat pochybnosti o správnosti volebního výsledku. Nicméně v každém z těchto případů nastala skutečnost, že navrhovatel, případně další voliči, potvrdili, že dali hlas konkrétnímu kandidátovi a tento neobdržel podle oficiálních výsledků žádný hlas. V posuzované věci jsou okolnosti odlišné. Za prvé, navrhovatel je jediným voličem, který poukazuje na nezapočítání hlasovacího lístku a za druhé nenastal případ, že by jím volení kandidáti nedostali žádný hlas. Podle navrhovatele by k této situaci mohlo dojít pouze za předpokladu, že by všechny ostatní kandidáty v okolí jím označených kandidátů volilo o jednoho voliče více, než jím označené kandidáty. Navrhovatel však nespecifikoval, které konkrétní kandidáty. Pouze uvedl, že je specifikuje „v případě vyžádání jako důvěrnou informaci“. Již vzhledem ke lhůtě, ve které je nutné o návrhu rozhodnout (§ 90 odst. 3 s. ř. s.), ale i k dispoziční a koncentrační zásadě není soud povinen vyzývat navrhovatele, aby konkretizoval, koho volil, jestliže jím uplatněné námitky na průběh voleb, resp. na sčítání volebních hlasů, mají vycházet z toho, jak hlasoval.

Z výsledku voleb volebního okrsku č. 6099 vyplývá, že kandidáti č. 5 -38 České strany sociální demokracie získali shodných 20 hlasů, což vede k závěru, že tyto hlasy získali na základě označení volební strany voliči. Shodný počet hlasů obdrželi kandidáti č. 42 a č. 45. Naopak

kandidáti č. 39, 41, 43, 44 získali 19 hlasů a kandidátka č. 40 získala jen 15 hlasů. Z daného vyplývá, že kromě označení volební strany České strany sociální demokracie, voliči označili také kandidáta jiné volební strany a zároveň provedli křížkování v rámci České strany sociální demokracie. Obecně nelze vyloučit, že volič dal hlas na téže kandidátce všem kandidátům, kromě toho, jehož volil navrhovatel, což může nastat například z důvodu osobních antipatií mezi voličem a kandidátem. Za takového obecně předvídatelného stavu potom nelze vyloučit, že by shodný počet hlasů u více kandidátů téže strany zakládal závěr o nesprávném započtení hlasu navrhovatele, který označil pouze některého z kandidátů strany, kteří obdrželi tentýž počet hlasů, což by odpovídalo označení volební strany voliči a nikoli označení jednotlivých kandidátů. Soud má za to, že tvrzení navrhovatele nelze považovat za zvlášť významnou indicii ve smyslu stále rozhodovací praxe Nejvyššího správního soudu. Navrhovatelem poukazovaná skutečnost, že jím volení kandidáti nemají více hlasů, než kandidáti na téže kandidátce před nimi či za nimi, se zakládá pouze na jeho subjektivních domněnkách, podle nichž navrhovatel usuzuje jen na základě vlastního hlasování, aniž by přihlédl ke konečným výsledkům voleb v daném volebním, zejména u České strany sociální demokracie, která nezískala žádný mandát do zastupitelstva městské části Praha 6. Bez dalšího tak rovnost hlasů více kandidátů není významnou indicíí, která by presumovala nesprávnost sečtení hlasů ve volebním okrsku č. 6099.

Soud se přesto dále zabýval tím, kolik hlasovacích lístků by muselo být v daném volebním okrsku sečteno nesprávně, aby došlo ke změně pořadí posledního zvoleného zastupitele a prvního náhradníka. Soud provedl vlastní kontrolní přepočít podílů pro přidělení mandátů podle § 45 volebního zákona, kdy zjistil, že počet odevzdaných hlasů pro KLID by musel být o 8 939 vyšší a u Pirátů o týž počet nižší, aby došlo ke změně pořadí posledního zvoleného zastupitele a prvního náhradníka. Ve volebním okrsku č. 6099 bylo podle výsledků voleb odevzdáno 311 hlasovacích obálek, což odpovídá maximálně 13 995 hlasů, které mohli voliči v daném okrsku platně odevzdat. Z této skutečnosti vyplývá, že více než 63% hlasovacích lístků odevzdaných ve volebním okrsku č. 6099 by muselo být stiženo chybou v počtech. Pouze v takovém případě by měly chyby vliv na pořadí zvolených zastupitelů a náhradníků.

V případě navrhovatelova požadavků u Zelených lze udělat podobný potencionální přepočít. Odpůrce III získal ve volbách celkový výsledek hlasů 3 293 hlasů. Kandidátka s pořadovým číslem 2 získala 3 186 hlasů, kandidát s pořadovým číslem 6 získal 3 007 hlasů. Všichni tři kandidáti překonali hranici pro změnu pořadí kandidátů, která činila 2 883,1. V takovém případě rozhodují o změně pořadí v rámci strany pouze celkové počty hlasů. Rozdíl mezi absolutními počty hlasů odpůrce III a kandidátem s pořadovým číslem 2 činí 107 hlasů. Ve volebním okrsku č. 6099 získal odpůrce III celkem 19 platných hlasů. I v případě, že by se mu tyto hlasy odebraly a naopak přičetly kandidátovi s pořadovým č. 2, nemělo by to vliv na pořadí zvolených kandidátů a jejich náhradníků, neboť rozdíl by i nadále činil 69 hlasů ve prospěch kandidátovi s pořadovým č. 2. Z daných výpočtů tak vyplývá, že i kdyby došlo k pochybením, jak uvádí navrhovatel, neměl by případný nesprávný postup volební komise okrsku č. 6099 vliv na výsledek voleb.

Soud se s navrhovatelem shoduje, že pochybení při sčítání a vyhodnocování výsledků voleb je v rozporu s volebním zákonem, nicméně je třeba hodnotit, zda pochybení mohlo mít vliv na pořadí zvolených kandidátů a náhradníků.

Navrhovatel nepředložil takovou námitku, která by se dala považovat za zvláště významnou indicii, a nepoukázal na relevantní skutečnosti, které by nasvědčovaly tomu, že ve volebním okrsku 6099 došlo k tak rozsáhlé chybovosti, jež by měla za následek změnu pořadí zvolených zastupitelů a jejich náhradníků.

Soud zdůrazňuje, že ve volebních věcech není řádnou opravnou instancí. Do volebních výsledků má zasahovat pouze na základě vážných důvodů a pochybení. Tuto tezi podporuje i zákonodárcem zvolná úprava volebního práva. V případě, že by zákonodárce trval na tom, aby se voliči či jiné oprávněné subjekty mohly obracet na soudní soustavu s obecným požadavkem přepočtu hlasů, pak by tento institut zakotvil do volebního zákona.

Soud tak dospěl k závěru, že námitky obsažené v návrhu nejsou důvodné, a z toho důvodu návrh zamítl.

O náhradě nákladů rozhodl soud v souladu s ustanovením § 93 odst. 4 s. ř. s. a náhradu nákladů žádnému účastníkovi nepřiznal.

Poučení:

Proti usnesení **není** kasační stížnost přípustná (§ 104 odst. 1 s. ř. s.)

Praha 29. října 2018

JUDr. Ing. Viera Horčicová v.r.
předsedkyně senátu